

Informacija o provedbi mjera iz Odluke o socijalnoj skrbi Grada Rijeke u 2015.

Uvod

Sve zemlje članice Europske unije dužne su godišnje provoditi istraživanje pod nazivom *Statistics on Income and Living Conditions*, koje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne uključenosti. U Republici Hrvatskoj spomenuto istraživanje provodi Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Prema podacima u zadnje objavljenom Priopćenju o pokazateljima siromaštva, stopa rizika od siromaštva (osobe koje imaju dohodak ispod praga siromaštva) u 2014. u Republici Hrvatskoj iznosila je 19,4%. Treba istaknuti da je prag rizika od siromaštva za jednočlano kućanstvo u Republici Hrvatskoj iznosio 23 760 kuna na godinu (cca. 1 980 kuna mjesečno), a za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece mlađe od 14 godina 49 896 kuna na godinu (cca. 4 158 kuna mjesečno).

Prema statusu vlasništva stana, stopa siromaštva veća je kod stanara (26%) nego kod vlasnika stanova (19,2%), prema dobi najviša je kod osoba u dobi od 65 i više godina te iznosi 23,1%. U toj je dobnoj skupini razlika prema spolu najveća – stopa rizika od siromaštva kod žena iznosi 24,6%, a kod muškaraca 20,8%. Stopa rizika od siromaštva prema radnoj aktivnosti osoba starijih od 18 godina najveća je za nezaposlene osobe i iznosi čak 43,2%, a prema intenzitetu rada kod kućanstava s vrlo niskim intenzitetom rada, što znači da radno sposobne osobe u kućanstvu uopće ne rade ili rade do 20% od ukupnog broja mjeseci u kojima su mogli raditi. Stopa rizika od siromaštva za ta kućanstva iznosi 52% za kućanstva bez uzdržavane djece a 74,1% za kućanstva s uzdržavanom djecom. U kućanstvima bez uzdržavane djece najveća stopa rizika od siromaštva zabilježena je kod jednočlanih kućanstva (31,2%), a posebice ako je riječ o ženi (32,1%) ili osobi starijoj od 65 godina (31,7%). Među kućanstvima s uzdržavanom djecom najviše stope rizika od siromaštva bilježe se kod kućanstava koje čini jedan roditelj s jednim ili više uzdržavane djece (29,6%).

Grad Rijeka sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi osigurava određena prava socijalno ugroženim građanima, hrvatskim državljanima s prebivalištem u Rijeci, odnosno strancima i osobama bez državljanstva sa stalnim boravkom u Rijeci.

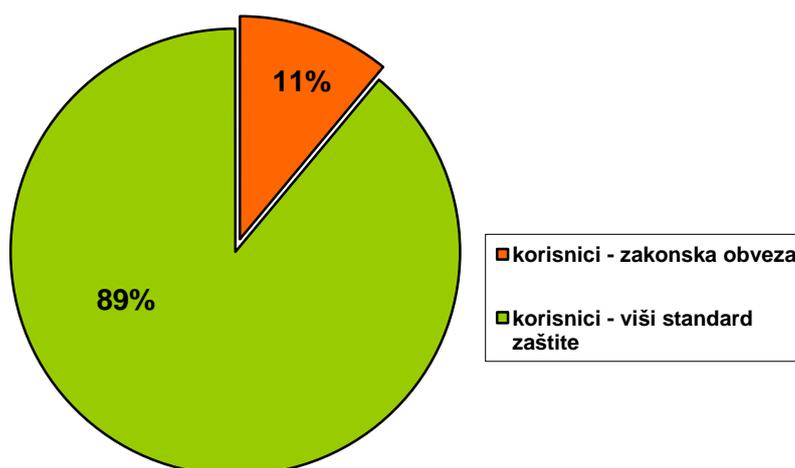
Radi se prije svega o **građanima koji primaju zajamčenu minimalnu naknadu** (oblik državne novčane pomoći za kućanstva koja nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba). Njima Grad omogućuje ostvarivanje prava na **podmirenje troškova stanovanja** (najamnina, komunalna naknada, električna energija, plin, centralno grijanje, drva, voda i odvodnja i odvoz smeća) i pravo na **besplatnu prehranu u pučkoj kuhinji**.

Ovoj se kategoriji građana putem Socijalnog programa Grada Rijeke osiguravaju i druga socijalna prava, pa čak i neki oblici pomoći koji uopće nisu predviđeni ranije spomenutim Zakonom (osiguranje besplatne hrane za dojenčad kojoj je prema medicinskoj indikaciji neophodno adaptirano mlijeko, naknada troškova organizirane prehrane za djecu polaznike OŠ, boravka djece u jasicama i vrtiću, javnoga gradskog prijevoza, određenih zdravstvenih i socijalnih usluga i jednokratnih potpora u posebnim životnim situacijama kao što su rođenje ili smrt člana kućanstva).

Pojedina prethodno navedena prava ili oblici pomoći, kao i neka dodatna (novčana pomoć za umirovljenike) osiguravaju se i **drugim kategorijama socijalno ugroženih građana** Rijeke, kao što su korisnici državnog prava na osobnu invalidninu ili doplatak za pomoć i njegu, kućanstva s prihodima nižim od onih koji su na gradskoj razini ustanovljeni kao minimalni za određeni broj članova kućanstva, umirovljenici s niskim osobnim prihodima, određene kategorije stradalnika rata, osoba s tjelesnim ili intelektualnim oštećenjem i darivatelja krvi, primatelji dječjeg doplatka te udomitelji djece.

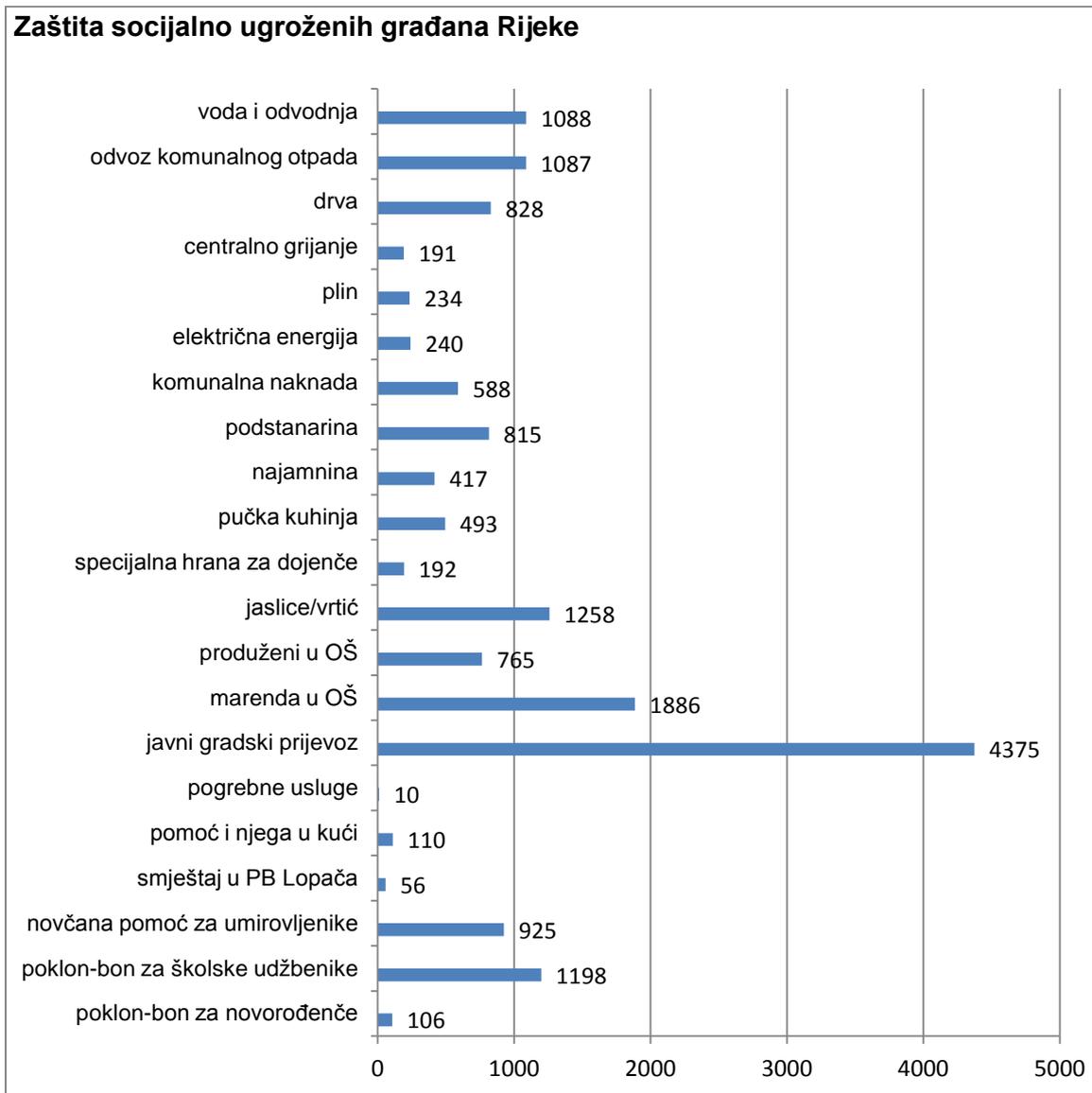
Tijekom 2015. godine socijalnim je mjerama zaštićeno 6.603 kućanstva (ukupno broje 17.138 članova), odnosno **9.549** korisnika (cjelokupna kućanstva ili pojedini članovi kućanstava). Među korisnicima, 11% je onih (korisnici zajamčene minimalne naknade) kojima je Grad sukladno zakonskoj obvezi osigurao podmirenje troškova stanovanja i obrok u pučkoj kuhinji, a ostalih 89% korisnika ostvaruje prava koja predstavljaju viši standard zaštite građana, po kojoj je Rijeka specifična u Republici Hrvatskoj.

Struktura korisnika u 2015.

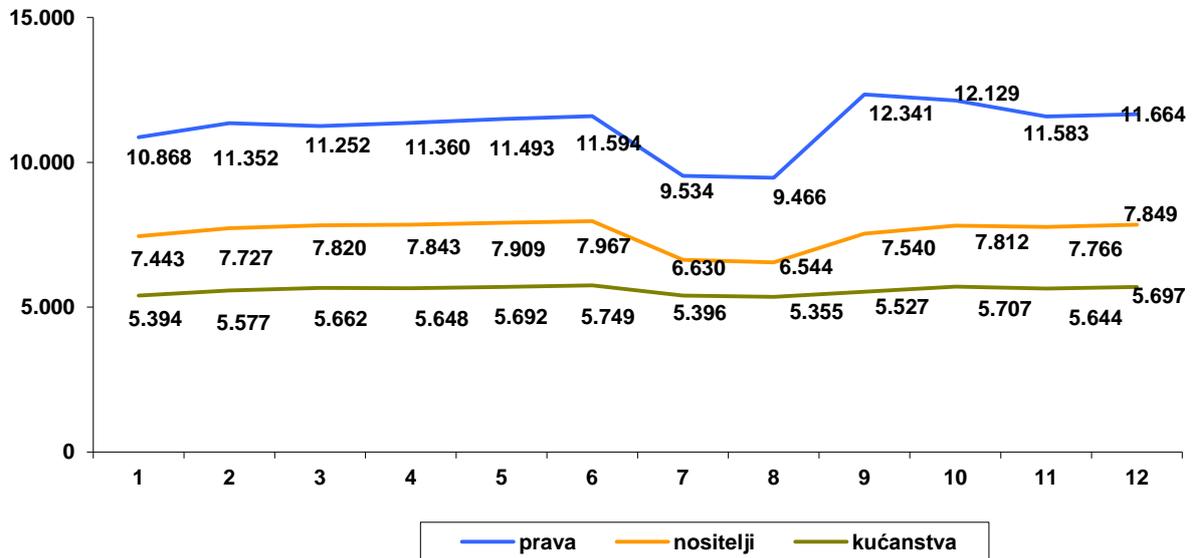

Korisnici socijalne skrbi koju osigurava Grada Rijeke ostvarili su ukupno **16.862** prava (broj izdanih rješenja) na različite oblike pomoći. U prosjeku svaki je korisnik (kućanstvo ili

član kućanstva) ostvario gotovo dva prava (M=1,8). Slijedi detaljniji prikaz broja ostvarenih prava u protekloj godini.

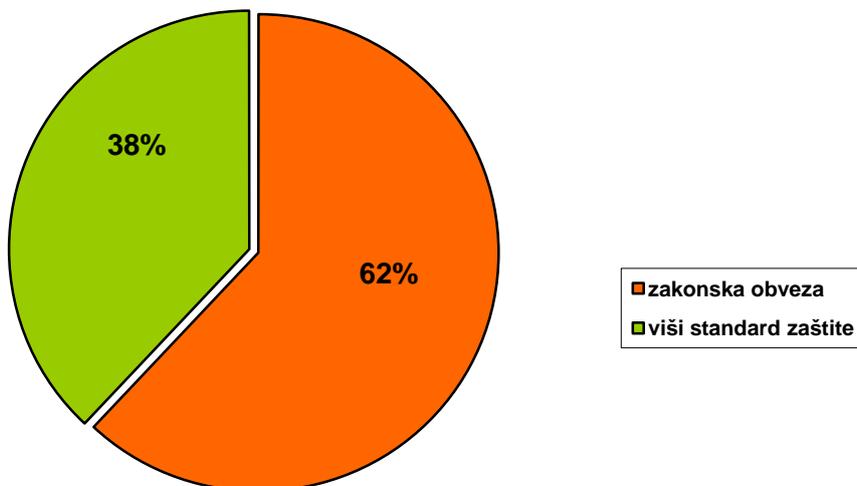
Slijedi prikaz broja ostvarenih prava, broja korisnika, odnosno nositelja prava (za cjelokupna kućanstva ili pojedine članove kućanstva) i broja kućanstava po mjesecima tijekom 2015. godine.

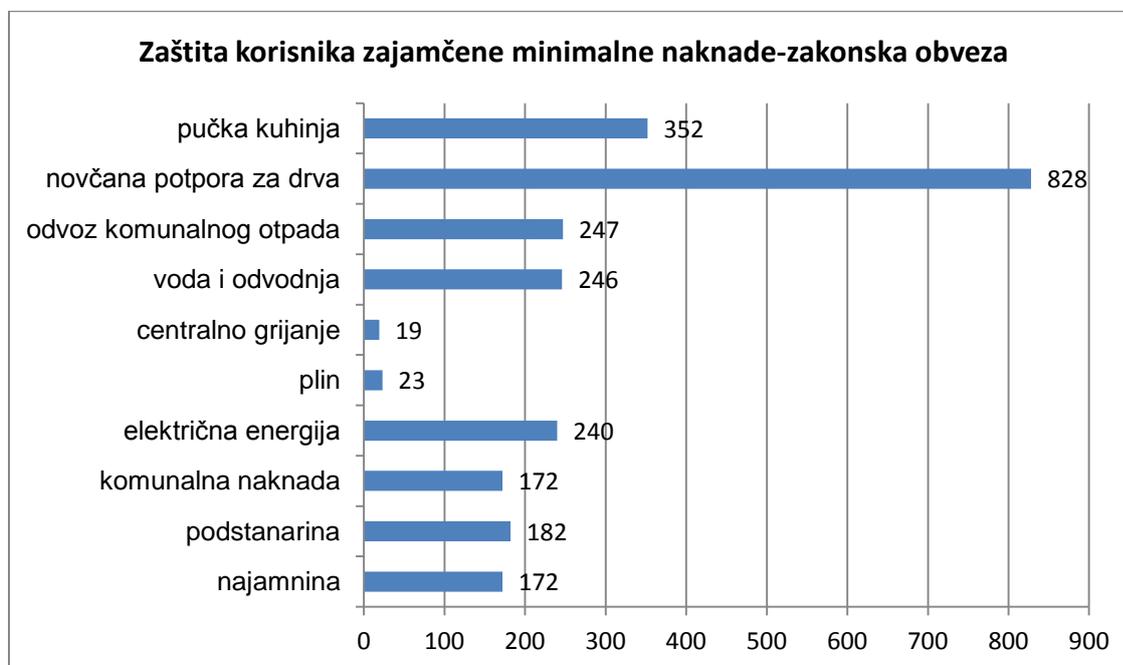
2. Zaštita socijalno najugroženijih stanovnika (korisnici zajamčene minimalne naknade)

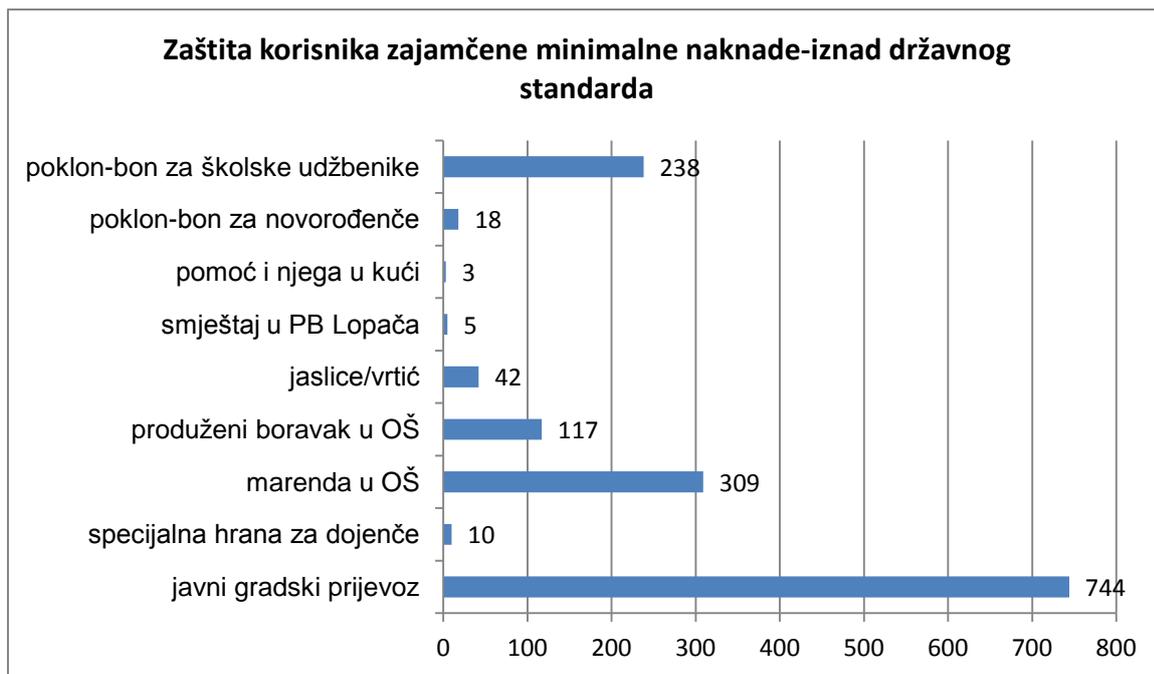
Kao što je već rečeno, Grad Rijeka dužan je skrbiti o građanima koji žive isključivo od državne zajamčene minimalne naknade koju ostvaruju pri Centru za socijalnu skrb Rijeka. Radi se o **1.664 korisnika**, koja ostvaruju ukupno **3.967 prava** (23% od ukupno ostvarenih prava prema gradskoj Odluci o socijalnoj skrbi). Od toga je **na osnovi zakonske obveze** ostvareno 2.478 prava a dodatnih 1.489 prava **na temelju odluke Grada o dodatnoj zaštiti ove kategorije stanovnika**. U prosjeku je svaki ovaj korisnik tijekom protekle godine ostvario nešto više od dva prava ($M=2,38$).

Struktura korištenih prava prema socijalnom uvjetu (zajamčena minimalna naknada) u 2015.

Slijedi prikaz broja pojedinačnih prava koja su u 2015. ostvarili korisnici državne zajamčene minimalne naknade, posebno onih koja im je Grad Rijeka osigurao sukladno zakonskoj obvezi te onih prava koje Grad osigurava toj kategoriji građana radi njihove dodatne zaštite.

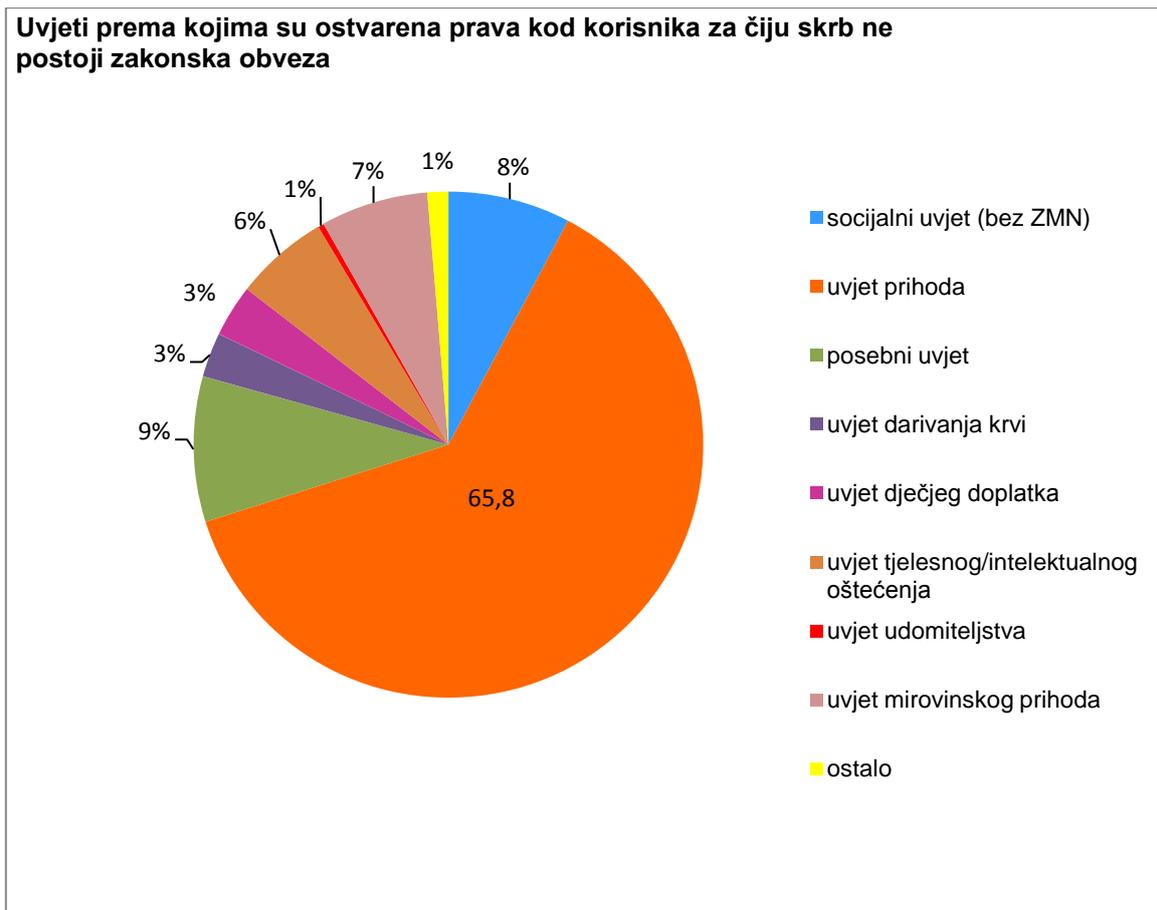
3. Zaštita drugih kategorija socijalno ugroženih stanovnika

Uvodno je rečeno da se određena navedena prava ili oblici pomoći osiguravaju i drugim kategorijama socijalno ugroženih građana Rijeke. Za ostvarivanje prava ove kategorije građana trebaju dokazati ispunjavanje barem jednog od slijedećih uvjeta: socijalni uvjet (osobna invalidnina ili doplatka za pomoć i njegu), uvjet prihoda, uvjet mirovinskog prihoda, posebni uvjet, uvjet darivanja krvi, uvjet tjelesnog ili intelektualnog oštećenja, uvjet dječjeg doplatka ili uvjet udomiteljstva.

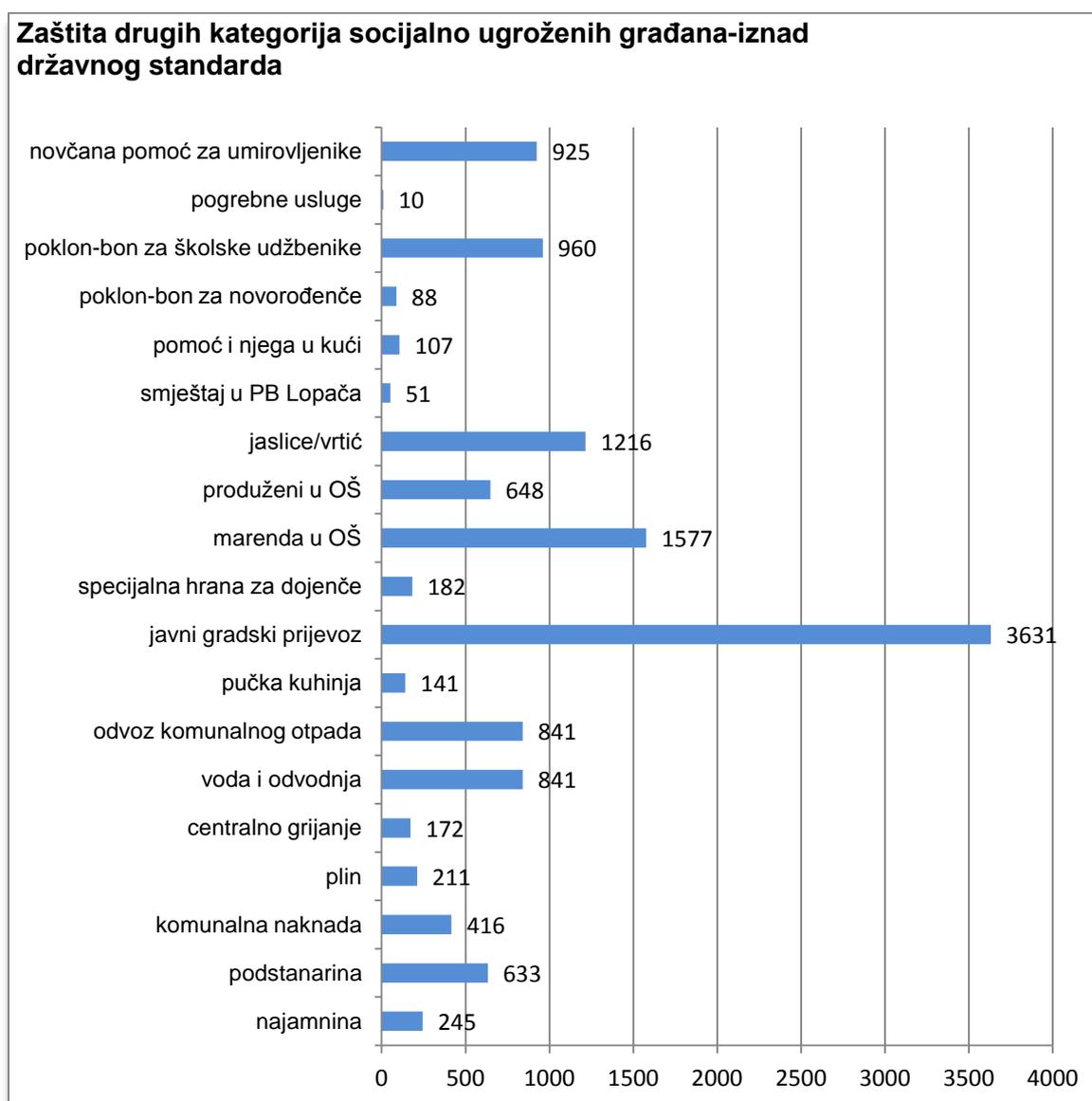
Socijalni uvjet (osobna invalidnina i doplatka za pomoć i njegu) ispunjavaju građani koji pri Centru za socijalnu skrb Rijeka ostvaruju pravo na doplatku za pomoć i njegu ili pravo na osobnu invalidninu. Uvjet prihoda ispunjavaju građani čiji su ukupni mjesečni prihodi, ostvareni po osnovi rada, imovine, prihoda od imovine ili na neki drugi način, niži od gradskih cenzusa prihoda. Uvjet prihoda ispunjavaju samci s prihodom do 2.000,00 kn, dvočlane obitelji s prihodom do 2.900,00 kn, tročlane obitelji s prihodom do 3.900,00 kn, četveročlane obitelji s prihodom do 5.000,00 kn. Kod brojnijih obitelji za svakog se daljnjeg člana cenzus prihoda uvećava za 700,00 kn (npr. deveteročlana obitelji ispunjava ovaj uvjet ako ima prihode niže od 8.500,00 kn). Uvjet mirovinskog prihoda ispunjavaju umirovljenici s mirovinom nižom od 1.400,00 kn. Posebni uvjet ispunjavaju građani koji imaju status stradalnika Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji. Uvjet darivanja krvi ispunjavaju dragovoljni darivatelji krvi - muškarci sa 40 i više darovanja i žene sa 25 i više darovanja. Uvjet tjelesnog ili intelektualnog oštećenja ispunjavaju slijepe osobe, gluhe osobe, osobe

oboljele od cerebralne i dječje paralize, osobe oboljele od multiple skleroze, bubrežni bolesnici (dijalizirani i transplantirani) i ostale osobe s tjelesnim oštećenjem od 70% više te osobe s intelektualnim oštećenjem. Uvjet korištenja dječjeg doplatka ispunjavaju osobe koje ostvaruju pravo na dječji doplatok. Uvjet udomiteljstva ispunjavaju udomitelji maloljetne djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi.

Ova kategorija korisnika ostvaruje ukupno **12.895 prava**, a njihov **ukupan broj je 8.174**. Neka od tih prava ostvaruju čitava kućanstva (npr. podmirenje troškova najamnine), a neka pojedini član/ovi kućanstva (npr. podmirenje troškova javnoga gradskog prijevoza). U prosjeku je svaki ovaj korisnik protekle godine ostvario gotovo dva prava ($M=1,58$) na gradsku socijalnu pomoć. Najveći broj prava ostvaren je na osnovi uvjeta prihoda (66%), a najmanji na osnovi uvjeta udomiteljstva što je razumljivo ako se uzme u obzir da se prema gradskoj Odluci o socijalnoj skrbi onima koji zadovoljavaju uvjet prihoda omogućuje ostvarivanje najvećeg broja prava, te da je broj osoba koje udomljuju maloljetnu djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi relativno mali.

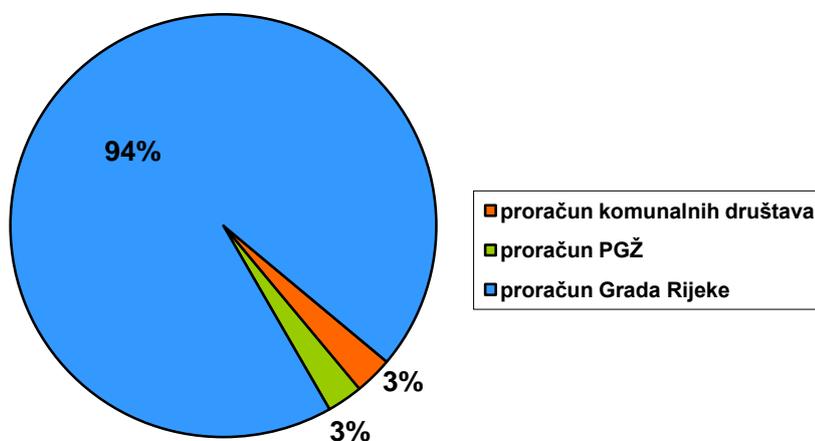
Slijedi prikaz broja specifičnih prava koju je ova kategorija korisnika ostvarila u 2015. godini. Najveći broj korisnika ostvarilo je pravo na podmirenje javnoga gradskog prijevoza, a najmanji na podmirenje troškova pogrebnih usluga.

4. Financiranje zaštite socijalno ugroženih građana

Naknade troškova stanovanja, korištenja određenih socijalnih i drugih usluga te novčane pomoći i poklon-bonovi građanima osiguravaju se dijelom iz sredstava gradskih komunalnih društava Čistoća, Energo, Vodovod i kanalizacija i Kozala (odvoz komunalnog otpada, plin, voda i odvodnja, pogrebni troškovi), županijskog proračuna (drva), te najvećim dijelom iz gradskog proračuna (svi ostali oblici pomoći).

Izvor financiranja provedbe mjera gradske Odluke o socijalnoj skrbi

Za provedbu mjera iz gradske Odluke o socijalnoj skrbi protekle godine utrošeno je 799.936,23 kuna na teret proračuna gradskih komunalnih društava, 744.000,00 kuna iz županijskog proračuna, te 26.396.792,58 kuna iz gradskog proračuna. Dakle, ukupno je za zaštitu socijalno ugroženih građana utrošeno **27.940.728,81 kuna**, odnosno **2.926 kuna po korisniku godišnje**.

Slijedom toga, Gradonačelniku Grada Rijeke predlaže se donošenje sljedećeg

z a k l j u č k a

1. Prihvaća se informacija o provedbi mjera u 2015. godini iz Odluke o socijalnoj skrbi Grada Rijeke namijenjenih zaštiti socijalno ugroženih građana Rijeke.